

Kommunstyrelsen
Danderyds kommun
Box 66
18205 Djursholm

De fyra rikstäckande pensionärsorganisationerna har gjort en gemensam skrivelse om Kommunala Pensionärsråd (KPR). Pensionärsorganisationerna anser att KPR ska hanteras mer centralt, under kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

I Danderyd sorterar KPR under Socialnämnden. Från SPF Seniorerna Idun Danderyd har vi ofta frågor som gäller andra ansvarsområden, t.ex. om trafik eller byggnationer. Vi stödjer därför pensionärsorganisationers åsikt att KPR ska vara mer centralt placerad.

Styrelsen för SPF Seniorerna Idun Danderyd

Gull Axén, ordförande

Bilaga. Skrivelse

SPF Seniorerna Idun Danderyd

Edsviksvägen 1A 182 57 Danderyd

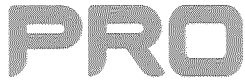
Tel 08-755 82 90

spf.idun@telia.com

Org nr 812000-5072 Plusgiro 80 77 13-3

www.spf.se/idun_danderyd

Till våra ledamöter och ersättare
i pensionärsråd

Stockholm i oktober 2019

Vässa pensionärsrådet för insyn och delaktighet

Våra fyra organisationer samlar närmare 800 000 medlemmar – en kraft att räkna med och lyssna till. Med ditt uppdrag i pensionärsrådet är du central för att landets äldre ska få ett tryggt liv och vi ska nå framgång i äldrepolitiken. Därför skriver vi fyra ordförande nu ett brev till alla våra ledamöter i pensionärsråden för att presentera vår gemensamma syn på ert arbete.

Pensionärsråden är ett viktigt forum för insyn och delaktighet som kan bli ännu viktigare. Därför är vi överens om att pensionärsråd ska vara obligatoriskt att inrätta för kommuner och regioner. Så är det i våra nordiska grannländer Finland, Norge och Danmark, sedan flera år tillbaka. Dessutom ställer vi krav på att äldres synpunkter ska tas tillvara tidigt i beslutsprocessen så att våra erfarenheter kan bidra till förbättring och utveckling. Kommuner och regioner behöver oss. I valrörelsen 2018 lovade Socialdemokraterna att lagfästa pensionärsråden. Det påminner vi dem nu om.

I dag fungerar pensionärsråden väldigt olika. På några håll fungerar det bra, på andra mindre bra och i några fall dåligt. Tills pensionärsråd och deras mandat blivit lagstadgade har vi kommit överens om flera åtgärder som kommuner och regioner kan besluta om redan nu, innan staten tvingar dem via lagstiftning. I detta brev får du våra gemensamma förslag på hur pensionärsråden i dagens form kan bli så bra som möjligt. Samtidigt som vi ställer dessa krav på samhällets alla politiska nivåer har vi förstås också ett eget ansvar. Beslutsfattare kan inse nytta av våra råd genom att vi

- har samrått och samordnat oss inför sammanträdena,
- är kompetenta, engagerade och aktiva i alla kontakter med kommunen/regionen, samt
- informerar våra förtroendevalda och medlemmar om vad som händer i rådet.

Pensionärsråden skulle kompensera äldreunderskott

Pensionärsråden tillkom i kommuner på 1970-talet. Skälet var att kompensera för underrepresentationen av äldre i fullmäktige och nämnder. Beslutsfattarna som då inrättade pensionärsråd ansåg alltså att äldres synpunkter och erfarenheter var så viktiga att få tillgång till att särskilda organ – pensionärsråd – skapades. I dag finns det i många kommuner och regioner fortfarande ett demokratiskt underskott av äldre. Efter valet 2018 var 17,1 procent av regionfullmäktiges ledamöter 65 år eller äldre och 22,6 procent av kommunfullmäktiges ledamöter. Samtidigt är andelen och antalet äldre högre i dag än då råden kom till för drygt trettio år sedan.

Vi menar att pensionärsråd behövs för att äldre berörs mest av kommunernas och regionernas verksamhet, äldre är en stor befolkningsgrupp (sett över hela landet är var

femte invånare och var fjärde väljare 65 år eller äldre), samt att beslutsfattare har nytta av äldres livslånga erfarenhet – besluten blir helt enkelt bättre.

Förslag för ett gott pensionärsråd

2012 gjorde Socialstyrelsen en kartläggning av ett urval av kommuners och landstings pensionärsråd. Tillfrågade kommuner, landsting och organisationer – däribland vi – var tämligen eniga om vad som krävs för ett gott pensionärsråd:

- I pensionärsrådet ska tunga företrädare för huvudmannen (kommunen eller regionen) vara med vid bordet. Allra helst ska ordförande i kommunstyrelsen eller regionstyrelsen vara med.
- Pensionärsrådets placering i huvudmannens hierarki kan avgöra hur tidigt rådet kommer in i beslutsprocesser. Allra helst ska rådet sortera central, direkt under kommunstyrelsen eller regionstyrelsen.
- Ordning och reda ger bättre förutsättningar. Huvudmannen ska hålla förberedande möten för att planera pensionärsrådets sammanträden, samt bestämma om mötesordning, arbetsordning och protokollföring, om det inte redan är bestämt. I god tid innan sammanträdet ska ledamöter och ersättare ha tillgång till adekvat underlag och relevanta handlingar.
- En viss kontinuitet behövs. Det betyder bland annat att sammanträden i rådet ska hållas minst fyra gånger per år.

Med vänliga hälsningar

Eya Eriksson
Förbundsordförande
SPF Seniorerna

Berit Bölander
Förbundsordförande
SKPF – Svenska kommunal-
pensionärernas förbund

Christina Tallberg
Ordförande
Pensionärernas riksorganisation, PRO

Monica Blomberg
Förbundsordförande
Riksförbundet pensionärgemenskap – RPG